

Особливості розробки методики економічного обґрунтування інноваційних розробок

Вінницький національний технічний університет

***Анотація.** В роботі проведено аналіз особливостей методики економічного обґрунтування інноваційних розробок. Здійснено обґрунтування етапів методики економічного обґрунтування інновацій. Запропоновано напрямки практичної реалізації розробленої методики в контексті застосування ЕОМ.*

***Ключові слова.** інновація, показники, техніка, рішення, методика, аналіз, економічне обґрунтування, модель.*

***Abstract.** In the work the analysis of features of the methods of economic substantiation of innovations. The justification stages of the methods of economic substantiation of innovations. Directions of practical implementation of the developed methodology in the context of the use of computers.*

***Keywords:** innovation, performance, technology, solution, methodology, analysis, economic justification, model.*

Сучасний розвиток національного господарства України можливий лише за умов ефективного оновлення виробничого потенціалу на основі новітніх технологій. Тому сучасна освіта намагається виховати фахівця, рішення та ідеї якого дозволяють забезпечити прогрес у виробничій та невиробничій сферах сучасного підприємства, підвищити конкурентоспроможність продукції та послуг і, як наслідок, досягти економічних і соціальних цілей, визначених окремими підприємствами та державою в цілому.

Особливу увагу під час ведення інноваційної політики підприємством необхідно звертати на техніко-економічне обґрунтування тих чи інших інноваційних рішень. Адже нові ідеї повинні враховувати не лише технічну сторону науково-технічного прогресу, а ще й бути економічно обґрунтованими, оскільки перспективні прибутки від впровадження інноваційних рішень повинні перевищувати витрати, пов'язані з їх реалізацією.

Вибір інноваційних проектів повинен ґрунтуватися не тільки на науковій значущості отриманих результатів, але і враховувати наявні технологічні можливості виробничих підприємств і можливість реалізації інноваційної продукції на ринку.

Інноваційний проект розвивається від моменту виникнення бізнес-ідеї – наукової ідеї, науково-дослідної роботи, що має ринковий потенціал, до постановки на виробництво і проходить різні технічні стадії (НДДКР, дослідний зразок, серійний зразок тощо).

Ідея інноваційного проекту виникає у однієї людини або в рамках ініціативної групи, проект проходить різні організаційні стадії і закінчується постановкою на виробництво, коли взаємовідносини розробників і промислових партнерів визначаються договором участі в реалізації проекту. Проект може виконуватися і ініціативною групою, і підрозділом організації, і окремою організацією, і групою організацій, і організацією-розробником спільно з промисловим партнером.

Інноваційний проект, як єдине ціле, характеризується стадією розвитку розробки (технічний аспект) і способом організації інноваційного процесу (організаційний аспект).

Мета оцінки інноваційного проекту може бути різною. Залежно від мети будуть різними очікувані результати і особливості побудови та застосування методики.

В основу формування моделі комплексної оцінки і моніторингу інноваційних ресурсів регіону пропонується використати міжнародні і вітчизняні методології, методи і методики.

Суть комплексної методики полягає у чіткій послідовності виконання вищезазначених процедур оцінки:

1. Аналіз ринку.
2. Оцінювання рівня якості інноваційного рішення.
3. Оцінювання конкурентоспроможності інноваційного рішення.
4. Калькуляція виробничої та повної собівартості інноваційного рішення.

5. Визначення ціни та критичного обсягу виробництва інноваційного товару (послуги).
6. Визначення експлуатаційних витрат у сфері використання інноваційного рішення.
7. Оцінювання економічної ефективності інноваційного рішення.

Лише чітке дотримання такого порядку дій і тісний зв'язок між компонентами, які є результатами розрахунків на відповідних етапах може дати відносно достовірний ефект під час здійснення економічної оцінки інноваційного рішення.

Оцінка інноваційних проектів (сукупності інноваційних проектів) наукових, науково-технічних, науково-освітніх, інноваційних установ, організацій і фірм, інноваційних колективів здійснюється на будь-якому етапі розвитку: від стадії науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт до постановки на виробництво на промисловому підприємстві.

Крім того, важливим практичним результатом є можливість за діяння методики із застосування ЕОМ і відповідних мов програмування. Це дозволить на основі введеної початкової інформації, яка якісно описує порівнювані інноваційні проекти, отримати розрахунки, що свідчитимуть про найефективніший.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Повод Т. М. Фінансові аспекти інноваційного розвитку України в контексті євроінтеграції: проблеми та перспективи / Т. М. Повод, А. С. Остапенко // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверьяков; Одеський нац. екон. ун-т. – Одеса, 2014. – Вип. 1 (52). – С. 135-139.
2. Гордійчук І.С. Інноваційне партнерство як ефективний інструмент реалізації інноваційної політики // Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні : VIII Міжнародний бізнес-форум (Київ, 19 березня 2015 р.) ; відп. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 272 с. – С. 72-74.
3. Лесько О. Й. Інноваційні пріоритети сталого розвитку України за умов глобалізації [Текст] / О. Й. Лесько, І. В. Причепа // V-й Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю : збірник наукових праць. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД». – С. 269–270.
4. Ратушняк О. Г. Управління інноваційними проектами на промислових підприємствах в сучасних умовах господарювання [Текст] / О. Г. Ратушняк, О. Г. Лялюк // Розвиток підприємництва в Україні: теорія, методологія та практика : колективна монографія / під редакцією О. О. Непочатенко. — Умань : Видавець «Сочінчський М. М.», 2017. — С. 218–224.
5. Кавецький В. В. Економічне обґрунтування інноваційних рішень [Текст] : практикум / В. В. Кавецький, В. О. Козловський, І. В. Причепа. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 113 с.
6. Кавецький В. В. Економічне обґрунтування інноваційних рішень [Текст] : навчальний посібник / В. В. Кавецький, І. В. Причепа, Л. О. Нікіфорова. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 137 с.
7. Методичні вказівки для підготовки та написання курсової роботи з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» [Текст] : для студентів, що навчаються за спеціальностями: 7.05020101 – Комп'ютеризовані системи управління та автоматика; 7.05100101 – Метрологія та вимірювальна техніка; 7.05100401 – Лазерна та оптоелектронна техніка / уклад. : Л. О. Нікіфорова, В. В. Кавецький, О. О. Адлер. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 58 с.

Адлер Оксана Олександрівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри ЕПВМ, Вінницький національний технічний університет, oksana_adler1983@ukr.net.